

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 5 maart 2020

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onderzoek bestuursmodel

Kenmerk:

Bijlagen:

- **Brief subcommissie programmaraad aan Provinciale Staten Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland**

Inleiding

Met dit voorstel informeert de subcommissie uit de Programmaraad Provinciale Staten over de (bestuurlijke) ontwikkelingen bij de Randstedelijke Rekenkamer.

Zoals u wellicht weet is in de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer vastgelegd dat "(...) een vaste vertegenwoordiging van vier personen uit de Programmaraad tot taak heeft een gecoördineerde discussie te voeren over algemene bestuurlijke en financiële aangelegenheden en een gecoördineerde besluitvorming daarover te bevorderen als daartoe aanleiding voor is"¹.

In de brief die bij dit statenvoorstel is gevoegd, informeren wij u over een drietal zaken:
Een advies van ons over de (her)benoeming van het lid/directeur per 1 november 2020.
Het benoemen van statenleden in de adviescommissie ten behoeve van de (her)benoeming.
Onderzoek naar voor- en nadelen tussen de bestuursmodellen

In dit statenvoorstel zoomen wij in op de punten 1 en 3, ons advies ten aanzien van een eventuele (her)benoeming van het lid/directeur per 1 november 2020 en een onderzoek naar de voor- en nadelen van de bestuursmodellen.

Termijn benoeming lid/directeur eindigt op 1 november 2020

Op 1 november 2020 eindigt de tweede termijn van zes jaar van het huidige lid/directeur. In artikel 4, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het lid/directeur en de plaatsvervangend bestuurder éénmaal herbenoembaar zijn. Dit betekent dat er, indien dit artikel wordt gevolgd, een nieuw lid/directeur geworven moet worden. Wij vragen ons af of dit in deze situatie een verstandige keuze is.

¹ Artikel 15, lid 3 Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer.

De leden van de subcommissie zijn: mevrouw Stepanyan (Zuid-Holland, voorzitter), mevrouw Van Wijnen (Noord-Holland), mevrouw d'Hondt (Utrecht) en de heer Beenen (Flevoland).

Stabiliteit en continuïteit in de uitvoeringsorganisatie

Wij zijn van mening dat de Randstedelijke Rekenkamer gebaat is bij stabiliteit (bestuurlijke) continuïteit en kwalitatief goede onderzoeken. Uit de eerder door I&O research uitgevoerde evaluatie blijkt dat deze situatie zich nu voordoet en dat de Rekenkamer nu goed functioneert. Het draagvlak voor de Randstedelijke Rekenkamer is in de afgelopen jaren toegenomen. De organisatorische onrust van een aantal jaren geleden is verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor stabiliteit. De governance van de Rekenkamer is beter geregeld en de Rekenkamer opereert met gezag en krijgt hiervoor respect vanuit Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in de vier provincies. Wij verwachten dat met een eventuele tweede herbenoeming deze situatie wordt voortgezet.

Personeel

Wij hebben aan het lid/directeur en het personeel de vraag voorgelegd hoe zij aankijken tegen een tweede herbenoeming. Het lid/directeur heeft aangegeven beschikbaar te zijn voor een tweede en laatste herbenoeming tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Zij heeft nog volop ideeën over hoe de Rekenkamer zich in de nabije toekomst nog verder kan verbeteren en ontwikkelen. Zij wil dit graag met alle betrokkenen de komende jaren verder vormgeven. Het personeel geeft aan een tweede herbenoeming met enthousiasme te zullen begroeten.

Financiële consequenties

Het lid/directeur zijn van de Randstedelijke Rekenkamer is een benoemde functie. Dat betekent dat bij beëindiging van de benoemingstermijn aanvullende financiële verplichtingen van toepassing zijn. Wij hebben laten uitrekenen, op basis van de rechtspositieregeling lid/directeur Randstedelijke Rekenkamer (artikel 4, lid van de Gemeenschappelijke Regeling), wat de financiële verplichtingen zijn bij niet herbenoemen. De financiële verplichtingen conform de rechtspositieregeling lopen van 1 november 2020 door tot de pensioengerechtigde leeftijd op 31 augustus 2025. In samenhang met de daadwerkelijke beëindiging van de benoemingstermijn kunnen de financiële verplichtingen voor de vier provincies oplopen tot (maximaal) circa € 0,5 mln (ww/bw). In de huidige begroting van de Rekenkamer zijn geen voorzieningen op dit vlak getroffen.

Advies van de subcommissie

Zoals gezegd is een tweede herbenoeming conform artikel 4, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling nu niet mogelijk. Er kan niet bij gelegenheid van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling worden afgeweken.

Wij hebben in de vier provincies het draagvlak gepeild voor een eventuele tweede herbenoeming van het lid/directeur. Uit die peiling blijkt dat er in de vier provincies voldoende draagvlak is om e.e.a. mogelijk te maken via een wijziging in de gemeenschappelijke regeling. De subcommissie heeft ook kennisgenomen van de argumenten die sommige fracties hebben ingebracht om geen uitzondering te willen maken op de regeling dat het lid/directeur één keer kan worden herbenoemd. Wij begrijpen deze argumenten. In ons statenvoorstel wordt daarom de bepaling van éénmaal herbenoemen niet gewijzigd maar wordt een hardheidsclausule aan de regeling toegevoegd op basis waarvan de vier provincies gezamenlijk kunnen besluiten om af te wijken van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling.

Met in achtneming van de bovenstaande inhoudelijke argumenten, adviseren wij de vier Provinciale Staten om door middel van een wijziging in de gemeenschappelijke regeling de voorwaarden te creëren om éénmalig een tweede herbenoeming van het lid/directeur mogelijk te maken. Daarom wordt voorgesteld een artikel aan de gemeenschappelijke regeling toe te voegen dat komt te luiden als volgt:

Artikel 25a hardheidsclausule

De vier deelnemers kunnen gezamenlijk besluiten in voorkomende gevallen af te wijken van de in deze gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, tenzij wet- of regelgeving zich daartegen verzet.

Onderzoek naar de voor- en nadelen tussen de bestuursmodellen

Wij zijn van mening dat de voor- en nadelen tussen de twee bestuursmodellen (lid/directeursmodel versus collegemodel) opnieuw onderzocht moeten worden. In 2015 is door Bureau Berenschot een analyse gemaakt van de voor- en nadelen tussen de bestuursmodellen (lid/directeurmodel versus collegemodel). De aspecten financiën, continuïteit en risico's zijn in deze analyse wat onderbelicht gebleven. Vooral bij de Staten van Noord-Holland bestaat de behoefte om meer inzicht te krijgen in de financiële consequenties tussen de twee modellen. Daarom adviseren wij u om in de periode van de tweede herbenoeming hier een onderzoek naar te laten uitvoeren zodat hierover meer helderheid ontstaat. Het is van belang deze helderheid te verkrijgen ruim voor het verstrijken van de tweede herbenoemingstermijn. Voorafgaand aan de werving van een nieuw lid/directeur (= lid/directeursmodel) of een directeur (= collegemodel) dient er door de vier Provinciale Staten een besluit genomen te zijn over het bestuursmodel van de Rekenkamer. Bij het eventueel invoeren van een collegemodel, dient tevens de Gemeenschappelijke Regeling aangepast te worden.

Een gelijkkluidend ontwerpbesluit wordt aan de Provinciale Staten van Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland voorgelegd.

Subcommissie Programmaraad voor bestuurlijke ontwikkelingen Randstedelijke Rekenkamer,

Mw. T. van Wijnen, lid namens PS Noord-Holland

Dhr. E. Krijgsman, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 17-2020

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van de subcommissie bestuurlijke ontwikkelingen Randstedelijke Rekenkamer van 5 maart 2020,

gelezen de brief van de subcommissie uit de Programmaraad t.b.v. bestuurlijke zaken Randstedelijke Rekenkamer d.d. 5 maart 2020;

gelet op de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer,

Besluiten:

I. De Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer als volgt te wijzigen:

1. Een nieuw artikel **25a Hardheidsclausule** aan de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer toe te voegen, luidende als volgt:

- De vier deelnemers kunnen gezamenlijk besluiten in voorkomende gevallen af te wijken van de in deze gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, tenzij wet- of regelgeving zich daartegen verzet.

II. Met in achtneming van artikel 25a van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer af te wijken van artikel 4, lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer om zo een eventuele tweede herbenoeming van het lid/directeur mogelijk te maken.

III. In de periode van de tweede herbenoeming van het lid/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer een onderzoek uit te laten voeren over de voor- en nadelen tussen het lid/directeursmodel en het collegemodel.

Haarlem, 18 maart 2020

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier